

Комисия по правни въпроси

(011/2019)¹

19.9.2023

СЪОБЩЕНИЕ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЕП

Относно: Принципи относно случаи, свързани с имунитета

Комисията по правни въпроси,

- като взе предвид членове 7, 8 и 9 от Протокол (№ 7) относно привилегиите и имунитетите на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 5, 6, 7, 8 и 9 от Правилника за дейността на Европейския парламент,
- като взе предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз,

определи следните принципи съгласно член 9, параграф 13 от Правилника за дейността:

Част I – Общи принципи

1. Парламентарният имунитет представлява гаранция за независимостта на Парламента като цяло и на неговите членове, а не е лична привилегия на даден член на ЕП.
2. Комисията не е съд.
3. Целта на парламентарния имунитет е да защити Парламента и неговите членове от съдебно производство във връзка с дейностите, които се извършват при изпълнение на парламентарните задължения и които не могат да бъдат отделени от тези задължения.
4. Органите на държавите членки вземат решение относно вината или невинността на члена на ЕП, чийто имунитет подлежи на обсъждане, и относно

¹ Изменено на 30 май 2023 г. и 19 септември 2023 г.

необходимостта от съдебното производство. Комисията не разглежда такива въпроси. Комисията решава само дали има пречка за съдебното производство, която произтича от необходимостта от запазване на независимостта на Парламента.

5. В контекста на случаи, свързани с имунитета, комисията не обсъжда относителните предимства на националните правни и съдебни системи. Твърдения за недостатъци в националните съдебни системи не могат да служат за обосноваване на решението да не се снема или да се защити имунитетът на член на ЕП.

Част II – Процедура

Пост на докладчик

6. Комисията определя докладчик за всеки случай, свързан с имунитета.
7. За тази цел всяка политическа група посочва един член на ЕП за постоянен докладчик относно случаи, свързани с имунитета, който следва да бъде координатор, за да се гарантира, че случаите, свързани с имунитета, се разглеждат от опитни членове на ЕП. Политическите групи гарантират, че се назначават постоянни докладчици, които се отличават с високи морални качества.
8. Постът на докладчик за всеки случай, свързан с имунитета, ще се сменя на ротационен принцип на равноправна основа между политическите групи. Докладчикът обаче не може да бъде член на същата група или да бъде избран в една и съща държава членка, както члена на ЕП, чийто имунитет подлежи на обсъждане.

Управление на случаи, свързани с имунитета

9. Комисията и докладчикът се стремят да приключат разглеждането на всеки случай, свързан с имунитета, възможно най-бързо, като се има предвид относителната сложност на всеки отделен случай.
10. Разглеждането на всеки случай, свързан с имунитета, включва първоначално представяне от страна на докладчика, незадължително изслушване, размяна на мнения и гласуване въз основа на проекта на доклад, представен от докладчика.

Време за изказване

11. С оглед на ограничено време, с което разполага комисията за разглеждане на случаи, свързани с имунитета, времето за изказване при случаи, свързани с имунитета, се регулира стриктно от председателя.
12. Докладчикът може да се изкаже накратко при откриването и закриването на обсъждането на всеки разглеждан случай, свързан с имунитета, за около пет минути във всеки отделен случай.

13. Другите членове на ЕП могат да се изказват накратко по време на размяната на мнения, като всеки разполага с приблизително две минути. При провеждане на изслушване те също могат накратко да вземат думата, за да зададат въпроси.

Изслушвания

14. Изслушванията не са задължителни, т.е. даден член на ЕП може да се откаже от правото си на изслушване във всеки случай. Освен това, докладчикът информира члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, че провеждането на изслушване няма особено значение при прости или безспорни случаи.
15. Членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, има право да бъде изслушан на собствения си език, при условие че той е един от официалните езици на Европейския съюз.
16. Когато предстои да се проведе изслушване, комисията кани члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, на изслушване на следващото възможно заседание на комисията. Не се вземат предвид ангажиментите или предпочитанията на членовете, различни от члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, и от докладчика. Когато членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, не може да бъде изслушан в разумен срок, например поради сериозни медицински причини, процедурата следва да продължи без такова изслушване.
17. Когато членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, не е в състояние да присъства физически на изслушването поради лишаване от свобода заради задържане под стража по време на целия мандат или на част от него, и е изразил желание да се възползва от правото си да бъде изслушан, изслушването се провежда чрез дистанционно участие чрез защитена платформа, предоставена от Европейския парламент. Предприемат се подходящи мерки за запазване на поверителността на производството и поверителния характер на изслушването; в това отношение всички разпоредби, свързани с присъственото изслушване, се прилагат с необходимите изменения. Когато е приложимо, със съответните органи на държавите членки се предприемат *ad hoc* договорености за такова изслушване.
18. Член 9, параграф 6, трета, четвърта и пета алинея се прилага по отношение на поканите за изслушвания.
19. Няма да се провежда повече от едно изслушване във всеки отделен случай. В изключително сложни случаи обаче докладчикът може да предлага провеждането на второ изслушване. Комисията ще гласува това предложение.
20. Членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, или членът на ЕП, който го представлява, може да се изказва само по време на незадължителното изслушване. Той може да направи въстъпително изявление, което следва да бъде не повече от около петнадесет минути, след което следва да отговори накратко на поставените от други членове на ЕП въпроси.
21. Членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, може да бъде представяван само от друг настоящ член на Европейския парламент, който обаче не следва да бъде член или заместник-член на комисията по правни въпроси. В този случай

изслушването се провежда само присъствено.

22. По време на изслушването членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, може да бъде придружаван от един адвокат или правен съветник. Адвокатът или правният съветник няма право да се изказва, но може да дава съвети на члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, по време на изслушването. Европейският парламент не заплаща пътните разноски на адвоката или на правния съветник.

Придружаващи документи

23. Под ръководството на докладчика Секретариатът възлага превода на документите, които са от значение за решението на комисията, на работните езици на комисията. В повечето случаи това ще се ограничава до официалното искане за снемане или за защита на имунитет, придружено от обвинителен акт или искова молба.
24. Членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, може да представи документи, относящи се до неговия случай, в допълнение към документите, които вече са представени от националните органи.
25. Документите, които не се считат от значение за решението на комисията, не се превеждат.
26. Окончателното решение относно това дали даден документ следва да бъде преведен се взема от докладчика. При вземането на това решение той следва да има предвид разходите за превод на работните езици на комисията.

Част III – Поверителност

27. При разглеждането на случаи, свързани с имунитета, комисията автоматично прилага процедурата за разглеждане на поверителни документи, предвидена в член 221.

Достъп до залата

28. Случаите, свързани с имунитета, винаги се разглеждат при закрити врати. С помощта на разпоредителите Секретариатът гарантира, че в залата се намират само:
- а) членове и заместник-членове на комисията по правни въпроси;
- б) когато се провежда изслушване – членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, или ако той е възпрепятстван да присъства – членът на ЕП, който го представлява, и ако е приложимо – адвокатът или правният съветник на члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, както и други членове на Европейския парламент, във всеки случай само по време на изслушването;
- б (нова) когато се провежда гласуване – заместниците, посочени в член 209, параграф 7, надлежно определени в писмен вид от пълноправен член на комисията и чиито имена са съобщени писмено на председателя преди началото

на заседанието на комисията, само по време на гласуването; председателят може по изключение да разреши заместникът, посочен в член 209, параграф 7, да присъства по време на разглеждането на проекта на доклад, предвиден в проекта на дневен ред, непосредствено преди гласуването; в такъв случай заместникът, посочен в член 209, параграф 7, не участва в обсъжданията и не следва да му се изпращат документи по случая;

в) служителите на Секретариата на комисията по правни въпроси и други служители на Генералния секретариат на Европейския парламент, чиято работа изисква задължителното им присъствие за надлежното провеждане на заседанието;

г) служителите в политическите групи и Секретариата на независимите членове на ЕП, които обичайно следят дейността на комисията по правни въпроси, чиято работа изисква тяхното задължително присъствие и чиито имена са били съобщени писмено на Секретариата на комисията по правни въпроси;

д) един акредитиран парламентарен сътрудник на председателя и постоянните докладчици по случаи, свързани с имунитетите, чиято работа изисква тяхното задължително присъствие и чиито имена са били съобщени писмено на Секретариата на комисията по правни въпроси.

За целите на точка 28, букви в) – д) стажантите не се считат за служители или акредитирани парламентарни сътрудници и нямат предоставен достъп.

29. Достъп на други лица не се предоставя. Това ограничение на достъпа се отнася по-специално до сътрудници на члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда. При извънредни обстоятелства председателят може да разреши индивидуални изключения от това правило.
30. Присъстващите не могат да правят аудио- или видеозаписи по време на обсъждането на случаи, свързани с имунитета. В протокола не се вписват подробности за съдържанието на разискванията, но същевременно се вписва всяко постигнато решение.

Достъп до документи

31. Преведените документи, които подлежат на разглеждане от комисията, се разпространяват от Секретариата под формата на съобщение за членовете на ЕП преди всяко заседание, на което ще се обсъжда конкретен случай, свързан с имунитета. Съобщението за членовете на ЕП се разпраща само до председателя (в случай на председателстване от заместник, известието за членовете на ЕП се изпраща и на заместник-председателя, който председателства заседанието), постоянните докладчици по случаи, свързани с имунитета, един служител в политическите групи за всяка група и един член на Секретариата на независимите членове на ЕП, който следи случаите, свързани с имунитета, двама членове на правната служба, които разглеждат случаи, свързани с имунитета, и членовете на Секретариата на комисията по правни въпроси, които разглеждат случаи, свързани с имунитета. Същото се отнася и за всички допълнителни

съобщения за членовете на ЕП, които биха могли да бъдат представени във връзка с даден случай, свързан с имунитета. Съобщението за членовете на ЕП не се разпраща до други лица. Разпращането се извършва чрез защитена с парола електронна поща.

31а. (нов) Политическите групи и Секретариатът на независимите членове на ЕП уведомяват Секретариата на комисията за името на политическия съветник/члена на Секретариата на независимите членове на ЕП, отговарящ за случаите, свързани с имунитета, и по-специално за всеки случай, свързан с имунитета. Правната служба уведомява Секретариата на комисията за имената на своите двама членове, които разглеждат случаи, свързани с имунитета, и получава съобщение за членовете на ЕП.

31б. (нов) **Информационна бележка до членовете на ЕП** се разпраща до всички членове на ЕП или заместници на комисията по правни въпроси, служителите в политическите групи и Секретариата на независимите членове на ЕП, които обично следят дейността на комисията по правни въпроси, както и до всички други съответни служители на Генералния секретариат на Европейския парламент; в информационната бележка се съдържа следното:

- а) в случай на искания за снемане на имунитет: компетентният орган на държавата членка или Европейската прокуратура, който иска снемане на имунитета (член 9, параграф 1 от Правилника за дейността), компетентният орган за предаване на искането на ЕП или на Европейската прокуратура (член 9, параграф 12 от Правилника), както и повдигнатите обвинения срещу члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда;
- б) в случай на искания за защита на имунитета: името на съответния член или бивш член на ЕП и на лицето, отправило искането (член 9, параграфи 1 и 2 от Правилника за дейността) и резюме на съдържанието на искането.

32. Справки с пълното досие могат да се извършват лично от членове или заместник-членове на комисията по правни въпроси, както и от члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, в помещението на Секретариата в Брюксел, само след предварителна уговорка. Досието не подлежи на заемане, нито на копиране под каквато и да е форма. Никое друго лице няма достъп до досието, освен ако не е членът на ЕП, който представлява члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, или адвокатът или правният съветник на члена на ЕП, чийто имунитет се обсъжда. В последните два случая окончателното решение за справки с досието се взема от председателя.

За целите на справката с досието се определя читалня в помещението на Секретариата в Брюксел, която е на разположение само след предварителна уговорка от 9.00 ч. до 18.00 ч. от понеделник до четвъртък и от 9.00 ч. до 14.00 ч. в петък, от 5-ия работен ден преди датата на заседанието на комисията, на което в дневния ред на комисията е включен даден случай, свързан с имунитета, до деня след приемането от комисията на проекта на доклад по този случай, свързан с имунитета.

Зачитане на поверителността на процедурата

33. Поверителността на процедурите, свързани с имунитет, се спазва. По-специално се полагат всички усилия, за да се запази възможно най-голяма дискретност по отношение на изслушванията, свързани с имунитета. Прилагат се съответните разпоредби съгласно член 221 от Правилника за дейността и съответните дисциплинарни разпоредби съгласно Правилника за длъжностните лица.

Част IV – Решения относно случаи, свързани с имунитета

Проект на доклад и гласуване

34. Докладчикът изготвя проект на доклад с цел обсъждане от страна на комисията веднага щом развитието на процедурата позволява това. В този контекст докладчикът следва да има предвид необходимото време за превод и размисъл преди гласуването.
35. Комисията пристъпва към гласуване при първа възможност, т.е. възможно най-скоро след размяната на мнения и/или след всяко изслушване, като се вземат предвид обстоятелствата по случая.
36. С оглед на специфичния характер на процедурите, свързани с имунитета, правилото на комисията е, че не се внасят изменения към проекта на доклад. Възможно е само да се гласува „за“ или „против“ предложението, съдържащо се в проекта на доклад.
37. Само членове или заместник-членове на комисията по правни въпроси могат да вземат участие в гласуването. Заместниците, посочени в член 209, параграф 7 трябва да бъдат определени писмено от пълноправен член на комисията, за което се съобщава на председателя преди заседанието.
38. Когато мнозинството от членовете гласува „против“ предложението, съдържащо се в проекта на доклад, за прието се счита обратното решение. Окончателният доклад се преформулира съответно под ръководството на председателя.
39. Приетите доклади се включват в дневния ред на следващото пленарно заседание.

Снемане на имунитет

40. Исканията за снемане на имунитет се основават на член 9 от Протокола. Когато производството е образувано в държавата членка, в която е избран членът на ЕП, правото на тази държава членка се прилага по същия начин, както ако членът на ЕП, чийто имунитет се обсъжда, беше член на националния парламент. В случай на производство в друга държава членка членовете на ЕП разполагат с имунитет по отношение на всякаква форма на задържане и съдебно производство. Следователно когато производството е образувано в държавата членка, в която е избран членът на ЕП, националното право определя дали е необходимо искане за снемане на имунитет.

41. Комисията не снема имунитета на член на ЕП, ако разследването, задържането или съдебното производство са във връзка с изразените от него мнения или подадените от него гласове при изпълнението на задълженията му съгласно предвиденото в член 8 от Протокола, тъй като в такъв случай искането за снемане на имунитет би било недопустимо.
42. Дадено мнение се счита за изразено при изпълнение на задълженията на член на ЕП, ако то е изразено в самите предели на Европейския парламент. В съответствие със съдебната практика на Съда може да се смята също така, че мнение се счита за изразено при изпълнение на задълженията на члена на ЕП, ако това е субективна преценка, направена извън Парламента, която има пряка и очевидна връзка с неговите функции като член на Европейския парламент. За да се установи наличието на такава пряка и очевидна връзка, следва да се вземе предвид естеството и съдържанието на въпросната субективна преценка.
43. Когато въпросното производство не се отнася до изразените мнения или подадените гласове при изпълнението на задълженията на член на ЕП, имунитетът следва да бъде снет, освен ако изглежда, че е възможно замисълът на съдебното производство да е да се нанесе вреда на политическата дейност на член на ЕП и следователно независимостта на Парламента (*fumus persecutionis*).
44. Когато е получено искане за снемане на имунитет, но става ясно, че членът на ЕП, засегнат от искането, не се ползва от какъвто и да е имунитет в конкретния случай, искането следва да се счита за недопустимо. Комисията не изготвя доклад, а изпраща писмо до председателя на Парламента, в което му препоръчва да счита искането за недопустимо. Комисията гласува писмото. Ако председателят се съгласи с оценката на комисията, той обявява това в пленарна зала и случаят се приключва, без да се предприемат по-нататъшни действия от страна на комисията.

Зашита на привилегии и имунитети

45. Искания за защита на имунитета на член на ЕП или на бивш член на ЕП трябва да се отнасят до нарушаване на привилегиите или имунитетите, предоставени от членове 7, 8 и 9 от Протокола. Следователно, такива искания трябва да се отнасят до:
 - а) административно или друго ограничение, налагано върху свободното движение на член на ЕП, който пътува до или от мястото на заседанията на Европейския парламент;
 - б) непредставяне на подходящи възможности по отношение на митническия и валутния контрол;
 - в) разследване, задържане или съдебно производство във връзка с изразени мнения или подадени гласове при изпълнение на задълженията на члена на ЕП; или
 - г) непредставяне от страна на органите на държава членка на искане за снемане на имунитета по член 9 от Протокола, когато са били длъжни да го представят.
46. Освен в изключителни случаи, искане за защита на привилегии и имунитети не се одобрява, освен ако става въпрос за изразени мнения и за подадени гласове

при изпълнение на парламентарните задължения на члена на ЕП или когато националните органи не са представили искане за снемане на имунитет, въпреки че са били длъжни да го направят.

47. Дадено мнение се счита за изразено при изпълнение на задълженията на член на ЕП, ако то е изразено в самите предели на Европейския парламент. В съответствие със съдебната практика на Съда може да се смята също така, че мнението се счита изразено при изпълнение на задълженията на член на ЕП, ако това е субективна преценка, направена извън Парламента, която има пряка и очевидна връзка с неговите задължения като член на Европейския парламент. За да се установи наличието на такава пряка и очевидна връзка, следва да се вземе предвид естеството и съдържанието на въпросната субективна преценка.
48. В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз решението за защита на имунитета на член на ЕП няма обвързващи правни последици за националните правоприлагащи или съдебни органи. Тези органи обаче са длъжни да спрат производството и да вземат под внимание това решение.
49. Искане за защита на привилегиите и имунитетите е недопустимо, когато във връзка със същите факти вече е представено искане за снемане на имунитет или вече е взето решение по искане за снемане на имунитет. Разглеждането на дадено искане за защита на имунитет, което е в процес на обсъждане, се приключва, ако във връзка със същите факти бъде получено искане за снемане на имунитет.
50. В допълнение, искане за защита на привилегиите и имунитетите също така е недопустимо, когато вече е представено искане за защита на имунитет или вече е взето решение по искане за защита на имунитет. Единственото изключение се отнася до искане за преразглеждане на такова решение, представено заедно с нови доказателства по същество, сочещи наличието на нарушаване на привилегиите или имунитетите, предоставени от Протокола.²
51. Когато комисията счете, че дадено искане е недопустимо съгласно горепосочените точки, тя не изготвя доклад, а изпраща писмо до председателя на Парламента, в което му препоръча да счете искането за недопустимо. Комисията гласува писмото. Ако председателят се съгласи с оценката на комисията, той обявява това в пленарна зала и случаят се приключва, без да се предприемат по-нататъшни действия от страна на комисията.
52. Когато комисията счете обаче, че дадено искане за преразглеждане е допустимо и е придружен от нови доказателства по същество, тя информира председателя и разглежда искането по процедура, както за нов случай.

ЧАСТ V – Заключения

53. Това съобщение за членовете на ЕП заменя всички предишни съобщения и всеки друг документ на комисията по правни въпроси относно нейните практики и

² ОВ С 310, 261.

начини на работа в областта на имуностетите.

Прието на 6 ноември 2019 г.